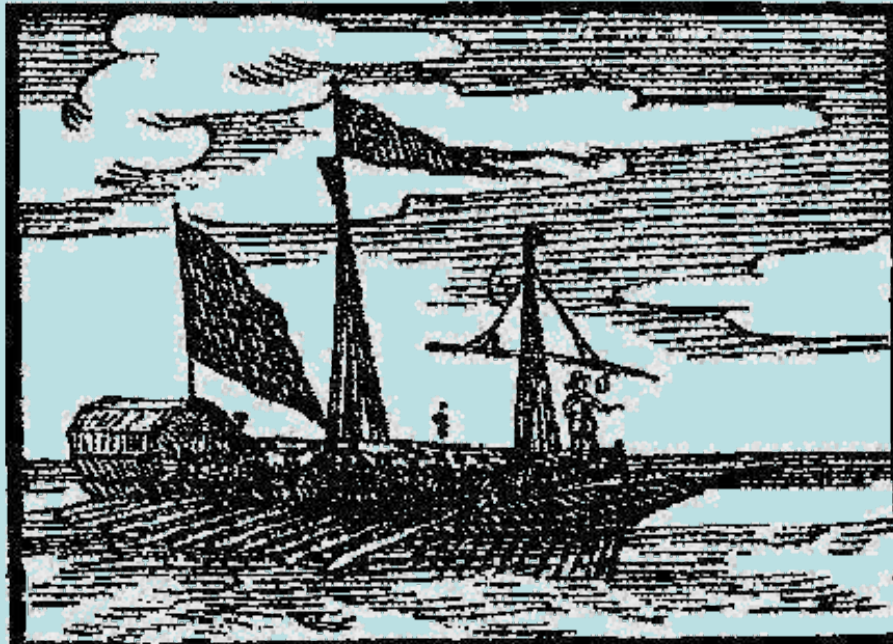

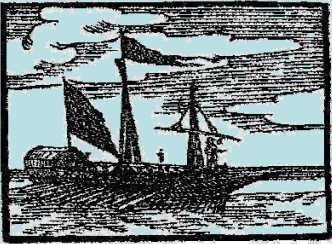
Diskuse k materiálu IASB Ověřovací koncept pro pojistné smlouvy (Exposure Draft)

Seminář z aktuárských
věd 5.11.2010

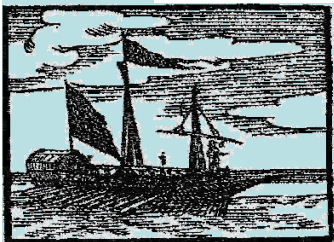
Tereza Přecechtělová
Imrich Lozsi

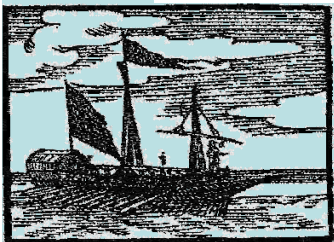
Agenda diskusního semináře

- Úvod a cíl semináře
- Diskuse k otázkám 1-10 – Tereza Přecechtělová
- Přestávka
- Diskuse k otázkám 8 a 11-19 – Imrich Lozsi
- Shrnutí

Úvod: Ověřovací koncept

- Cíl ověřovacího konceptu
- Pravidla připomínek: - 19 otázek,
- forma,
- termín 30.11.2010
- Výbor zváží připomínky při přípravě finální podoby standardu pro pojistné smlouvy (cílové datum pro finální podobu standardu: 2.kvartál 2011)
- Výbor bude přihlížet k podstatě argumentů nikoliv k počtu odpovědí pro/proti

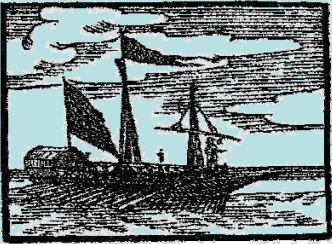
Cíl diskusního semináře

- Presentovat otázky a možné alternativní pohledy
- Zahájit diskusní fázi v rámci ČSpA s ohledem na dopady navrhované podoby standardu na český pojistný trh
- Vybrat otázky, ke kterým se bude ČSpA chtít vyjádřit a dojít ke konsenzu o obsahu případných odpovědí za Českou společnost aktuárů.

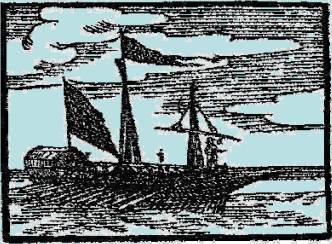
1. část: otázky

- 1 – Relevance informací pro uživatele
- 2 – Vypořádací peněžní toky
- 3 – Diskontní míra
- 4 – Riziková vs. Kompozitní přirážka
- 5 – Riziková přirážka
- 6 – Dodatečná/Kompozitní přirážka
- 7 – Pořizovací náklady
- 9 – Princip "hranice" smlouvy
- 10 – Nezaručené podíly na výnosech

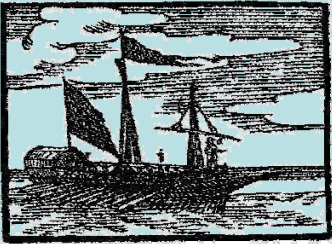
1 Relevance informací pro uživatele

- Hlavní rysy návrhu ED:
  - Potřeba jednotného modelu ocenění a vykazování
    - Nicméně výjimka pro krátké smlouvy
  - Změny oproti Diskusnímu materiálu (2007)
  - Relevantní informace o pojistných závazcích:
    - Aktuální předpoklady + dopady jejich změny
    - Zohlednění nejistoty v budoucích peněžních tocích
    - Zohlednění opcí a garancí
  - Krok k větší srovnatelnosti výkazů
    - Nicméně zůstávají oblasti, kdy závazky ze stejných smluv různí pojistitelé ocení rozdílně

1 Relevance informací pro uživatele

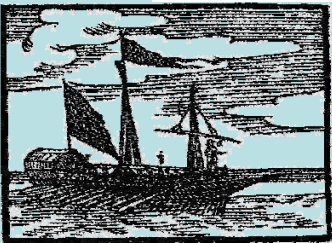
- Důsledky/problémy:
  - Pro některé trhy zásadní změna způsobu ocenění
  - Zůstávají oblasti, kdy závazky ze stejných smluv různí pojistitelé ocení rozdílně
  - Nesoulad s oceněním aktiv (IAS39 -> IFRS 9)

- Alternativní názory:
  - spíše dílčí (viz dále)

- Stanovisko ČSPA:
  - Chceme komentovat?
  - Diskuze

2 Vypořádací peněžní toky

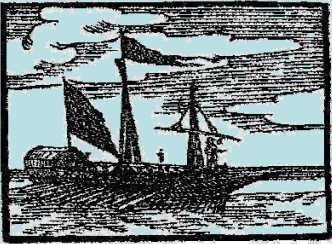
- Hlavní rysy návrhu ED:
  - Perspektiva „vypořádání“ nikoliv převodu závazků
  - Očekávané peněžní toky a zohlednění nejistoty
  - Tržní a netržní proměnné
  - Aktuální předpoklady
  - Budoucí události
  - Smlouva vs. portfolio

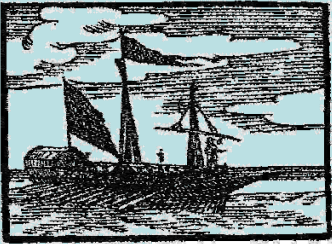
2 Vypořádací peněžní toky

- Důsledky/problémy:
  - Stochastické modely / pravděpodobnostně vážené scénáře místo jednoho BE scénář
  - Různé pojišťovny mohou vykázat různý závazek ze stejné smlouvy

- Alternativní názory:
  - Víceméně ustáleno na myšlence vypořádacích CF
  - Nepřesně definované portfolio

- Stanovisko ČSPA:
  - Chceme komentovat?
  - Diskuze

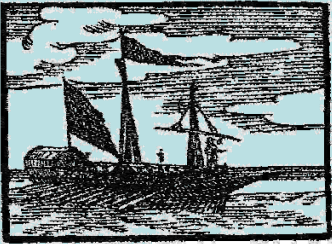
3 Diskontní míra

- Hlavní rysy návrhu ED :
- Diskontní míra má:
  - být tržně konzistentní
  - zohledňovat charakteru závazků nikoliv podkladových aktiv (pro tradiční smlouvy bez podílů na zisku)
  - zohledňovat prémii za (ne)likviditu
- Nemá zohledňovat kreditní pozice pojistitele
- Důsledky/problémy:
- Diskontování v neživotním pojištění
- Zohlednění prémie za nelikviditu v bezrizikové diskontní míře

3 Diskontní míra

- Alternativní názory:
  - Diskontní míra závislá na výnosech podkladových aktivech
(dlouhodobé závazky, komentáře CLHIA (Kanada))
  - Nezohledňovat prémii za (ne)likviditu
(Pokud ano ED neposkytuje dostatečný návod/pravidla)
- Stanovisko ČSPA:
  - Chceme komentovat?
  - Diskuze

4 Riziková vs. kompozitní přírážka

- Hlavní rysy návrhu ED:
  - Riziková marže a dodatečná marže („přístupu dvou marží“)
  - Zisk a uvolnění z rizika (nulový zisk při sjednání)

- Důsledky/problémy:
  - Pracnost „přístupu dvou marží“
  - Pochybnost o objektivitě stanovení toho, co je riziková marže a co kompozitní (srovnatelnost?)

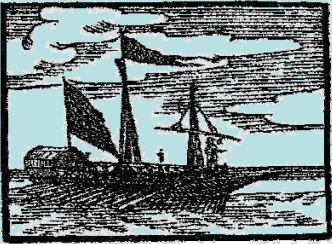
4 Riziková vs. kompozitní přírážka

- Alternativní názory:

- Pouze jedna kompozitní maže (návrh FASB)

- Stanovisko ČSPA:

- Chceme komentovat?
- Diskuze

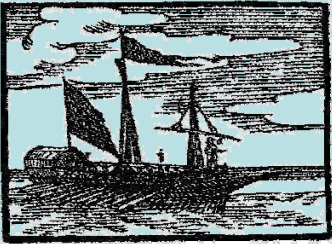
5 Riziková přírážka

- Hlavní rysy návrhu ED:
  - Ocenění rizika nejistoty v CF
  - 3 předepsané metody (Principy vs. Pravidla)
  - Požaduje se vždy uvést odpovídající úroveň spolehlivosti (metoda č.1)
  - Možnost volit a měnit úroveň spolehlivosti
  - Marže se stanoví na úrovni portfolia

- Důsledky/problémy:
  - I přes předepsané metody obtížná srovnatelnost
  - Požadavek ukázat vždy „úroveň spolehlivosti“ je zatěžující a může být zavádějící

5 Riziková přírážka

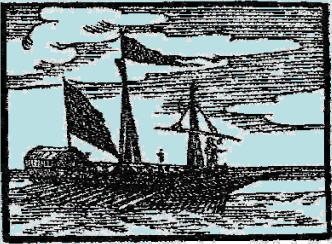
- Alternativní názory:
  - Neomezovat volbu metody výčtem, ale pravidly
  - Nepožadovat vyčíslení „úrovně spolehlivosti“ ale obecně poskytnou informaci o obezřetnosti metody
  - Předepsat pouze 1 metodu a možnost se odchýlit za určitých podmínek
  - Předepsat požadovanou hladinu spolehlivosti
- Stanovisko ČSPA:
  - Chceme komentovat?
  - Diskuze

6 Dodatečná / kompozitní přírážka

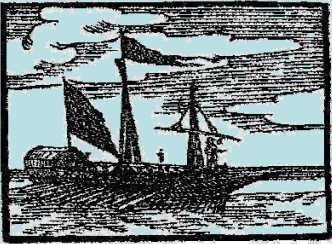
- Hlavní rysy návrhu ED:
  - Eliminace vykázání zisku při sjednání smlouvy
  - Okamžité vykázání ztráty při sjednání
  - Nepřeceňuje se (lock-in), pouze se rozpouští v čase
  - Úroveň agregace: smlouvy s podobným počátkem a pojistnou dobou (kohorty)
  - Úročení marže (lock-in)
- Důsledky/problémy:
  - Poskytuje navržený amortizační postup relevantní informaci? (o profitabilitě)
  - Rozdílná agregace/otázka nastavení kohorty v praxi

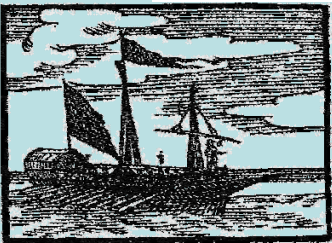
6 Dodatečná / kompozitní přírážka

- Alternativní názory:
  - Nesouhlas s různou úrovní agregace pro rizikovou a dodatečnou marži:
    - marži na úrovni smlouvy (nepraktické)
    - marže na úrovni portfolia
  - Možnost přecenění marže v důsledku změny předpokladů o současné hodnotě vypořádacích CF
  - Dodatečnou marži neúročit (FASB Kompozitní marže)
- Stanovisko ČSPA:
  - Chceme komentovat?
  - Diskuze

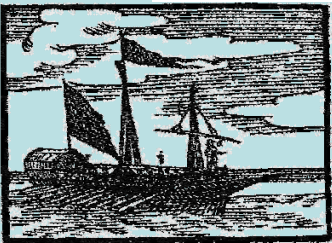
7 Pořizovací náklady

- Hlavní rysy návrhu ED:
  - Do CF jsou zahrnuty pouze náklady přímo související se vznikem smlouvy
  - Ostatní pořizovací náklady jsou vykázány jako náklad na počátku smlouvy

- Důsledky/problémy:
  - Nelze tvořit nehmotné aktivum (DAC)
  - Různé pořizovací náklady pro různé distribuční kanály mohou vést k vykázání různých závazků pro stejné smlouvy

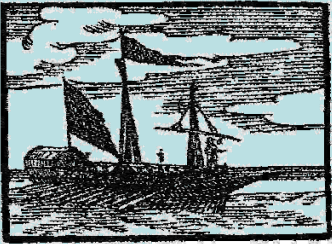
7 Pořizovací náklady

- Alternativní názory:
  - Neomezovat náklady, které lze zahrnout do vypořádacích peněžních toků
Např. nejen přímé náklady na 1 smlouvu, ale pořizovací náklady na celé portfolio

- Stanovisko ČSPA:
  - Chceme komentovat?
  - Diskuze

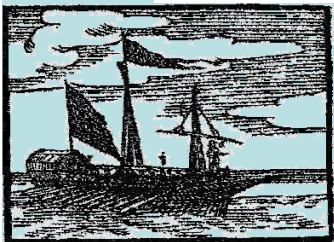
9 Hranice smlouvy

- Hlavní rysy návrhu ED:
  - Zohlednění CF pouze z existujících smluv
  - Hranice:
    - Povinnost poskytovat pojistné krytí
    - Právo přehodnotit riziko a zohlednit ho v ceně

- Důsledky/problémy:
  - Neživotní pojištění nejčastěji 1-leté kontrakty
  - Zahrnutí CF z některých připojištění?

9 Hranice smlouvy

- Alternativní názory:
  - Spíše požadavky na přesnější popis/návod na určení hranice smlouvy

- Stanovisko ČSPA:
  - Chceme komentovat?
  - Diskuze

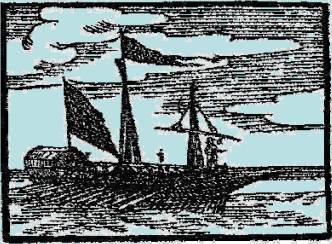
10 Nezaručené podíly na zisku

■ Hlavní rysy návrhu ED:

- Finanční instrumenty s nezaručenými podíly na zisku v působnosti IFRS 4
- Nově: nesmí se „podílet“ na vlastním portfoliu aktiv, ale společně s pojistnými smlouvami
- Nezaručené podíly na zisku součástí vypořádacích CF

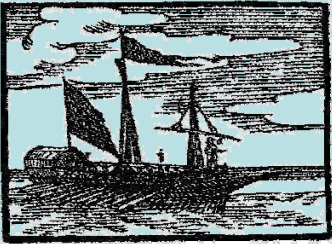
■ Důsledky/problémy:

- Bude umožněno pokračovat ve vykazování většiny finančních instrumentů s DPF spolu s pojistnými smlouvami

10 Nezaručené podíly na výnosech

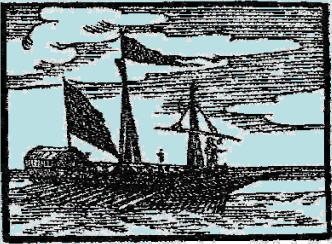
- Alternativní názory:
  - Vykazovat finanční instrumenty s DPF dle IAS 39 (FASB)
  - Nezavádět podmínku na „podílení se“ spolu s pojistnými smlouvami

- Stanovisko ČSPA:
  - Chceme komentovat?
  - Diskuze

2. část: Otázky

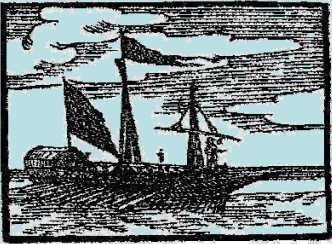
- 8 – Model alokace pojistného
- 11 – Definice pojistné smlouvy a rozsah platnosti
- 12 – Oddělené účtování („*Unbundling*“)
- 13 – Prezentace výsledků
- 14 – Zveřejňované informace
- 15 – Investiční životní pojištění
- 16 – Zajištění
- 17 – Přejechod na IFRS a datum účinnosti
- 18 – Ostatní připomínky
- 19 – Přínosy a náklady

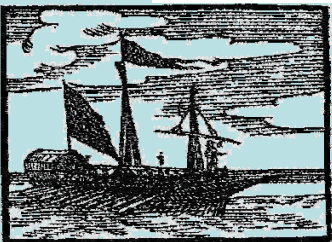
8 Model alokace pojistného

- Hlavní rysy návrhu ED:
  - Pro krátké smlouvy bez opcí a garancí se navrhuje alternativní, model, tzv. „model alokace pojistného“
  - „pre-claim obligation“: pojistné – přímé pořizovací náklady
  - „pre-claim liability“: „pre-claim obligation“ – očekávaná současná hodnota pojistného

- Důsledky/problémy:
  - Odlišný model vykazování předškodních závazků

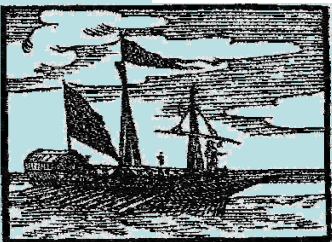
8 Model alokace pojistného

- Alternativní názory:
  - Pochybnosti o tom, zda je tento model je skutečným zjednodušením
  - Nezavádět povinnou aplikaci modelu

- Stanovisko ČSPA:
  - Chceme komentovat?
  - Diskuze

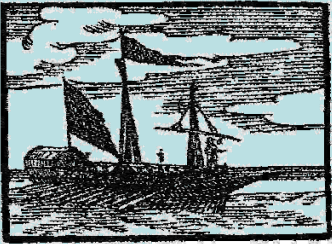
11 Definice pojistné smlouvy a rozsahu platnosti

- Hlavní rysy návrhu ED:
  - Definice pojistné smlouvy v zásadě založena na principech známých z IFRS4
  - Servisní smlouvy s pevným poplatkem, na rozdíl od IFRS 4, vyjmuty z rozsahu platnosti
  - Definice významnosti pojistného rizika v současné hodnotě

- Důsledky/problémy:
  - Možné změny stávající klasifikace některých smluv

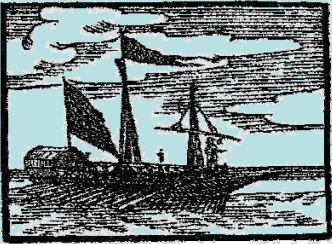
11 Definice pojistné smlouvy a rozsahu platnosti

- Alternativní názory:
  - Definice pojistné smlouvy se v podstatě přijímá
  - Nutnost některých upřesnění, zejména ve vztahu k oddělenému účtování
  - Nejasné vymezení kritérií pro vyjmutí servisních smluv s pevným poplatkem z rozsahu platnosti

- Stanovisko ČSPA:
  - Chceme komentovat?
  - Diskuze

12 Oddělené účtování („*unbundling*“)

- *Hlavní rysy návrhu ED:*
  - V některých případech ED ukládá povinnost odděleného účtování investiční, servisní a pojistné složky
    - Samostatná investiční komponenta
    - Vložený derivát
    - Uměle přidaná servisní složka

- *Důsledky/problémy:*
  - Možné změny stávajícího účetního modelu některých smluv
  - Dopady na strukturu produktů

12 Oddělené účtování („*unbundling*“)

- *Alternativní názory:*
  - Zvýšení transparentnosti, obava o možnou kontraproduktivnost požadavku
  - Nejasnosti kolem kritérií pro oddělené účtování
  - Alternativy
    - Pouze pokud není „closely related“
    - Podle kritérií v „Revenue Recognition“
    - Pouze složky, jejichž přidání postrádá obchodní smyslů

- *Stanovisko ČSPA:*
  - Chceme komentovat?
  - Diskuze

13 Prezentace výsledků

- Hlavní rysy návrhu ED:

- ED navrhuje prezentovat výkaz zisků a ztrát ve formě souhrnné prezentace marží („*Summarized Margin Presentation*“)
  - Upisovací marže
  - Změny předpokladů
  - Úrok

- Důsledky/problémy:

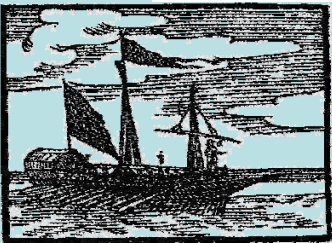
- Větší transparentnost finančních výkazů
- Zveřejňování citlivých informací
- Nutnost komplikovaných výpočtů, náročnost na data

13 Prezentace výsledků

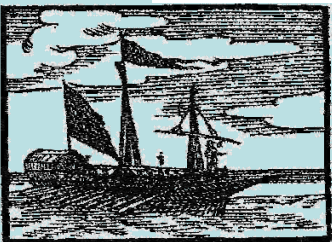
- Alternativní názory:
  - Zvýšení transparentnosti výkaznictví
  - Prezentace marží ano, doplněná o objemové informace (pojistné, škody, ...)
  - Zisky a ztráty plynoucí z některých změn předpokladů nikoliv do výsledku ale proti dodatečné marži

- Stanovisko ČSPA:
  - Chceme komentovat?
  - Diskuze

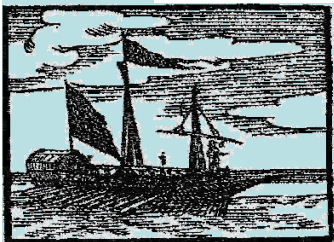
14 Zveřejňované informace

- Hlavní rysy návrhu ED:
  - Dva základní principy pro zveřejňování informací
    - Částky ve finančních výkazech vyplývající z pojistných smluv
    - Podstata a rozsah rizik vyplývajících z těchto smluv

- Důsledky/problémy:
  - Zachování stávajících principů pro stanovení povinných informací v příloze

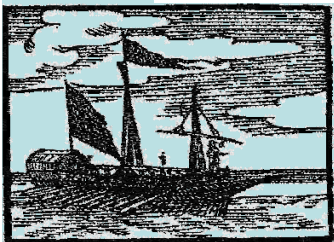
14 Zveřejňované informace

- Alternativní názory:
  - V podstatě souhlas ...
- Stanovisko ČSPA:
  - Chceme komentovat?
  - Diskuze

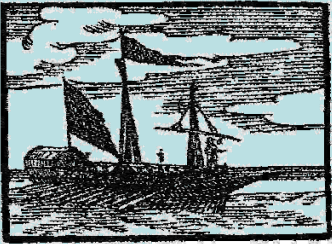
15 Investiční životní pojištění

- Hlavní rysy návrhu ED:
  - Pokud existující účetní postupy vedou k nesouladu mezi aktivy a pasivy, je potřeba toto odstranit
  - Platnost požadavků odděleného účtování a vykazování výsledků rovněž pro investiční životní pojištění

- Důsledky/problémy:
  - Nutnost následné změny IAS 32, IFRS 9, IAS 16

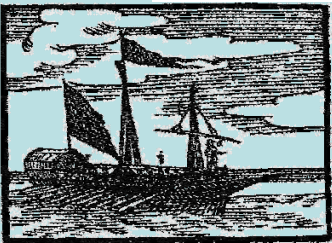
15 Investiční životní pojištění

- Alternativní názory:
  - V podstatě souhlas ...

- Stanovisko ČSPA:
  - Chceme komentovat?
  - Diskuze

16 Zajištění

- Hlavní rysy návrhu ED:
  - Není důvod pro odlišné ocenění závazků z přímého pojištění a aktiv ze zajištění (model očekávaných ztrát)
  - Zahrnutí úvěrového rizika zajistitele

- Důsledky/problémy:
  - Ztráta ze zajištění rozložena v čase, zisk možný při sjednání

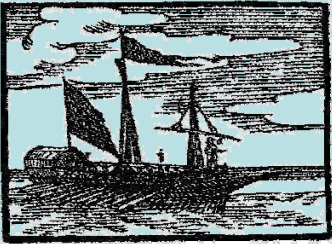
16 Zajištění

- Alternativní názory:
  - V podstatě souhlas ...

- Stanovisko ČSPA:
  - Chceme komentovat?
  - Diskuze

17 Přechod na IFRS a datum účinnosti

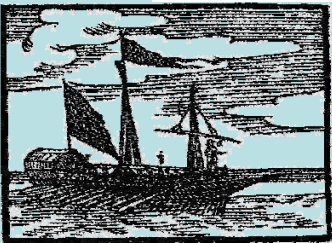
- Hlavní rysy návrhu ED:
  - Pro každé portfolio pojistných smluv platných k datu přechodu na IFRS je nutné přecenit zbývající peněžní toky a přírážku na riziko. Toto přecenění nezahrnuje přecenění zbytkové marže.
  - Komponenty
    - Závazek – DAC – PVFP, vykazované před přechodem na IFRS
    - Současná hodnota vypořádacích peněžních toků
    - Úprava při přechodu na IFRS

- Důsledky/problémy:
  - Možný konflikt s datem aplikace IFRS 9

17 Přejchod na IFRS a datum účinnosti

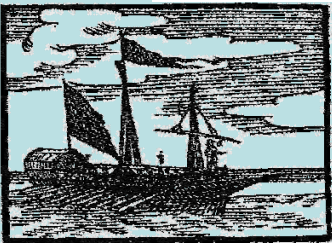
- Alternativní názory:
  - Nesouhlas s nastavením dodatečné marže na nulu při přechodu
  - Požadavky na retrospektivní aplikaci
  - Nutnost současné aplikace s IFRS 9

- Stanovisko ČSPA:
  - Chceme komentovat?
  - Diskuze

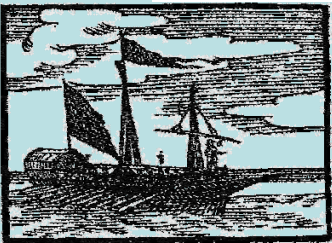
18 Ostatní připomínky

- Alternativní názory:
  - ....

- Stanovisko ČSPA:
  - Chceme komentovat?
  - Diskuze

19 Přínosy a náklady

- Alternativní názory:
  - ....

- Stanovisko ČSPA:
  - Chceme komentovat?
  - Diskuze

Pravidla pro zasílání připomínek

- Vítány jsou jakékoliv komentáře, zejména však odpovědi na uvedené otázky

- Pro odpovědi na otázky platí doporučení
  - a) odpovídat na otázku tak, jak je položena
  - b) uvést, ke kterému paragrafu se komentář vztahuje
  - c) uvést jasné odůvodnění odpovědi
  - d) uvést alternativy, které by měl výbor zvážit

- Připomínky posílejte do 20.11.2010 na adresy:
TPrecechtelova@cpoj.cz
ILozsi@kpmg.cz

Děkujeme za pozornost a za diskusní příspěvky

